

Repetitorium vyšších rostlin 7

Vít Grulich

Asteraceae

- součást asteridové větve dvouděložných
 - považovány za nejodvozenější čeleď
- nejbližše příbuzné Campanulaceae
 - inulin
 - tendence k složitému květenství
 - biologický květ
 - laterální srůstání prašníků
 - výrazná protandrie

Asteraceae

- byliny
- polokeře
 - výjimečně liány
 - vzácně větší keře nebo stromy
 - vzácně sukulenty

Kleinia neriifolia
www.biologie.uni-regensburg.de

Senecio rowleyanus
www.natur.jardin.free.fr

Asteraceae

- listy velmi rozmanité
 - střídavé nebo vstřícné
 - jednoduché, členěné, složené
 - palisty chybějí

Asteraceae

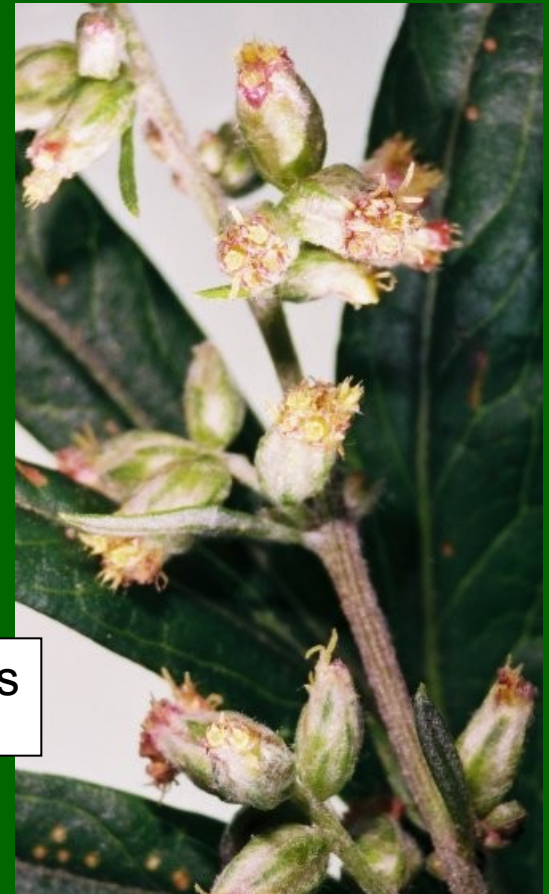
- květenství úbor (biologický květ)
 - odvozeno od hroznu
 - úbory rozmanité velikosti
 - velmi velké
 - *Helianthus annuus*
 - jednokvěté
 - *Echinops*

Asteraceae

- úbory uspořádaný v květenství
 - nejčastěji hrozen, lata nebo kytka
 - řidčeji chocholík
 - Achillea
 - vzácně vrcholičnatá lata
 - Echinops

Asteraceae

- opylování převážně hmyzem
 - druhotně větrem
 - Artemisia

Artemisia vulgaris
www.atlas-roslin.pl

Asteraceae

- zákrov
 - vytrvalý
 - zpravidla střechovitý
 - někdy zbarvený
- někdy listeny na lůžku úboru
 - plevky
- lůžko úboru
 - ploché
 - vyklenuté

Helichrysum bracteatum
www.hardyplants.com

Asteraceae

- pohlavnost květů rozmanitá
 - oboupohlavné
 - samčí
 - samičí
 - sterilní

Asteraceae

- kalich přeměněný
 - zpravidla chmýr
 - řidčeji blaanitý lem
 - někdy chybí

Taraxacum sp.
www.ruhr-uni-bochum.de

Asteraceae

- koruna srostlá
- 3 typy
- trubkovité
 - aktinomorfní
- nálevkovité
 - někdy dvoupyské
- jazykovité
 - zygomorfní
 - jazyk z 3 nebo 5 původních lístků

Mutisia lanata
www.nybg.org

Asteraceae

- tyčinek 5
 - přirůstají nitkami ke koruně
 - srůstají laterálně prašníky
 - introrzní
- u apomiktických typů
 - pyl se někdy nevyvíjí
 - někdy pylová hra poškozená/nepravidelná

Asteraceae

- gynecium cenokarpní, z 2 plodolistů
 - vždy 1 vajíčko
 - placenta bazální
- čnělka prorůstá prašníkovou trubičkou
 - vymetací chlupy
 - dvouklanná blizna
 - laloky se posléze vytáčejí ven
 - „náhradní“ autogamie

Asteraceae

- častá apomixie
 - aposporie i diplosorie
 - složité druhové komplexy
 - při fakultativní amfimixi vznik hybridních rojů

Asteraceae

- časté silice
- latex
- alkaloidy výjimečné
- mnoho hospodářsky významných druhů
 - olejniny
 - zelenina

Asteraceae

- kosmopolitní čeleď
 - 1 100 rodů, 20 000 druhů
 - nemnoho v deštných lesích

Asteraceae

- stanoviště rozmanitá
 - lesy
 - louky
 - mokřady
 - stepi až polopouště
 - plevele

Aster

Aster bellidiastrum

Aster alpinus

Erigeron

Erigeron acris
www.nhm-wien.ac.at

Erigeron uniflorus

Conyza pannosa

Conyza feae

Conyza varia

Erigeron karvinskianus

Ageratina riparia

Liatris punctata

Liatris ligulistylis

www.ubcbotanicalgarden.com

Adenostyles

Adenostyles alliariae

Adenostyles glabra

Filago

Filago lutescens

www.botanika.bf.jcu.cz

© Alžběta Čejková

Filago minima

Helichrysum arenarium
www.rostliny.nikde.cz

Helichrysum arnicoides

Gnaphalium supinum

www.floracyberia.net

Gnaphalium dealbatum

Psiadia boivini

Psiadia argentea

Phagnalon saxatile

Phagnalon melanoleucum

Diplostephium costaricense

Inula

Inula viscosa

Inula salicina

Bupthalmum Inula

Bupthalmum salicifolium

Inula candida

Grindelia

Grindelia integrifolia

Grindelia squarrosa

Ratibida columnaris

Gaillardia aristata

Nauplius daltonii
subsp. *vogelii*

Pallenis spinosa

Zinnia pauciflora

Bidens pilosa

Tagetes minuta

Tagetes patula

Achillea

Achillea clavенаe

Achillea ptarmica

Chrysanthemum

Leucanthemopsis alpina

Leucanthemum ircutianum

Artemisia

Artemisia ludoviciana

Artemisia arctica

Artemisia frigida

Artemisia

Artemisia gorgonum

Artemisia tridentata

Ambrosia chamissonis

Petasites

Petasites albus

Petasites hybridus
www.flogaus-faust2.de

Doronicum

Doronicum austriacum

Doronicum columnae

Doronicum

Doronicum glaciale

Doronicum calcareum

Arnica

Ligularia

Ligularia sibirica

Arnica montana

Homogyne

Homogyne alpina

Homogyne discolor

Senecio

Senecio fontanicola

Senecio hercynicus

Senecio

Senecio subalpinus

Senecio jacobaea
www.tcnweeds.ucdavis.edu

Senecio

Senecio rupestris

Senecio carniolicus

Senecio

Senecio inaequidens

Senecio

Senecio oerstedianus

Senecio

Pseudogynoxys chenopodioides

Chrysothamnus viscidiflorus

Chrysothamnus nauseosus

Stoebe passerinoides

Hubertia tomentosa

Faujasia squamosa

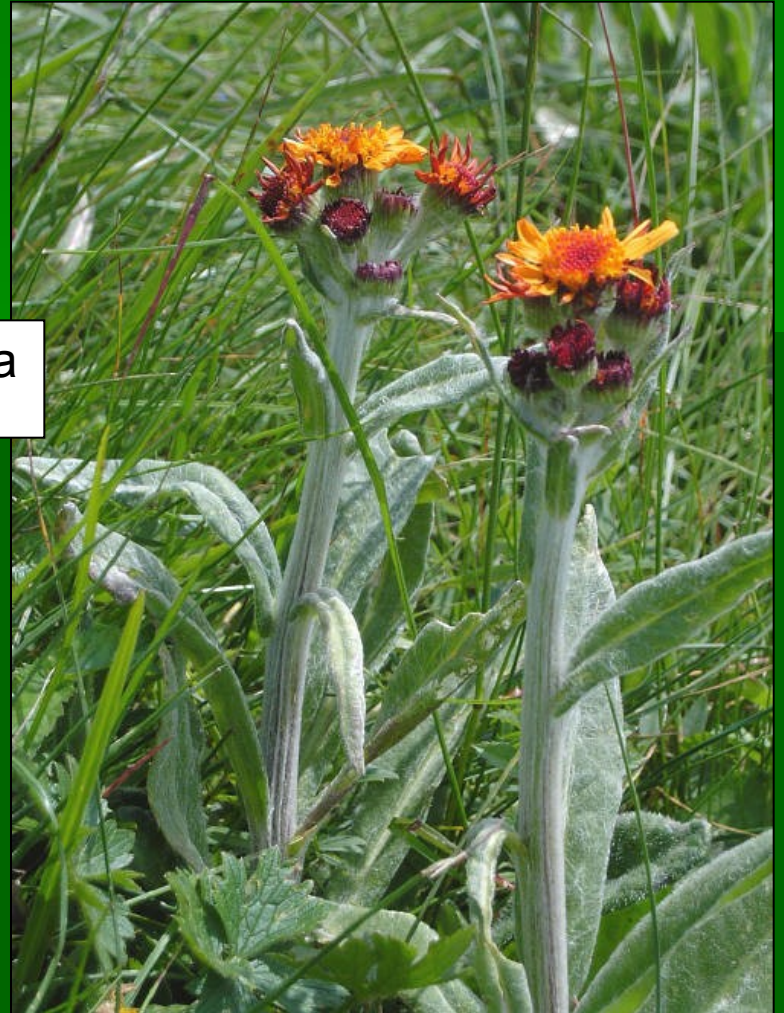

Faujasia salicifolia

Tephroseris

Tephroseris aurantiaca
www.bruehlmeier.info

Tephroseris crispa

Carduus

Carduus nutans

Carduus defloratus

Cirsium

Cirsium acaulon

Cirsium eriophorum

Cirsium

Cirsium pannonicum

Cirsium erisithales

Cirsium

Cirsium spinosissimum

Cirsium oleraceum
www.wildstauden.ch

Cirsium

Cirsium brevistylum

Cirsium subcoriaceum

Carlina

Carlina acaulis

Centaurea

Centaurea pseudophrygia

Centaurea jacea
www.kuleuven-kortrijk.be

Centaurea

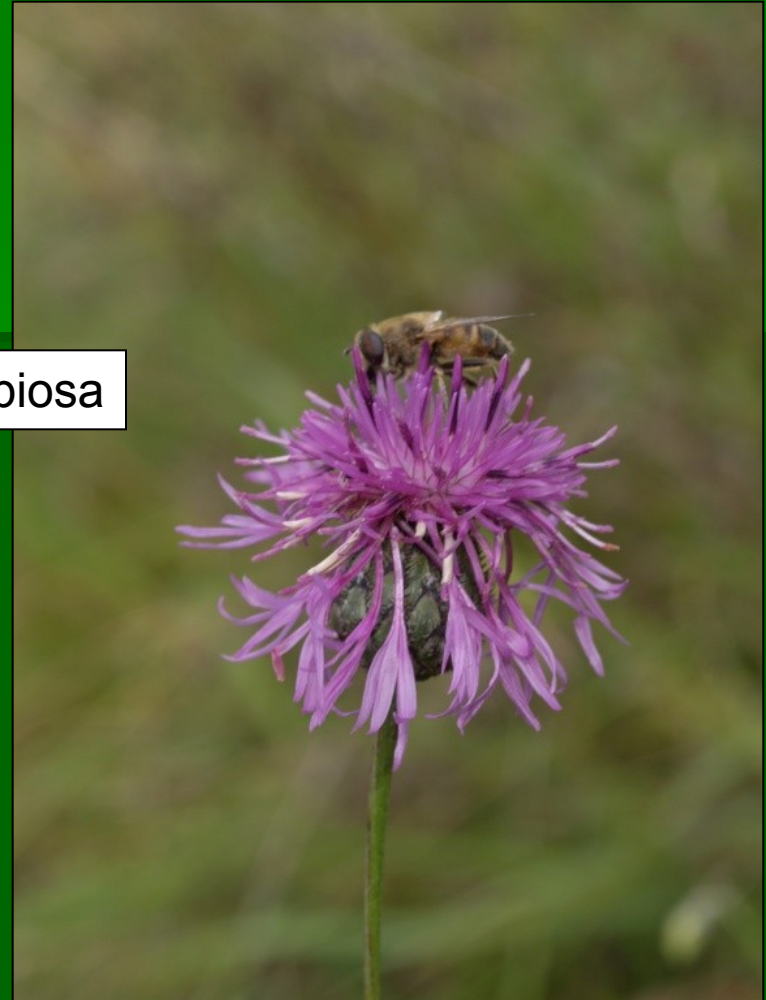
Centaurea triumfettii

Centaurea montana

Centaurea

Centaurea scabiosa

Centaurea ragusina

Lygodesmia juncea

Cicerbita

Cicerbita alpina

Cicerbita macrophylla
www.atlas-roslin.pl

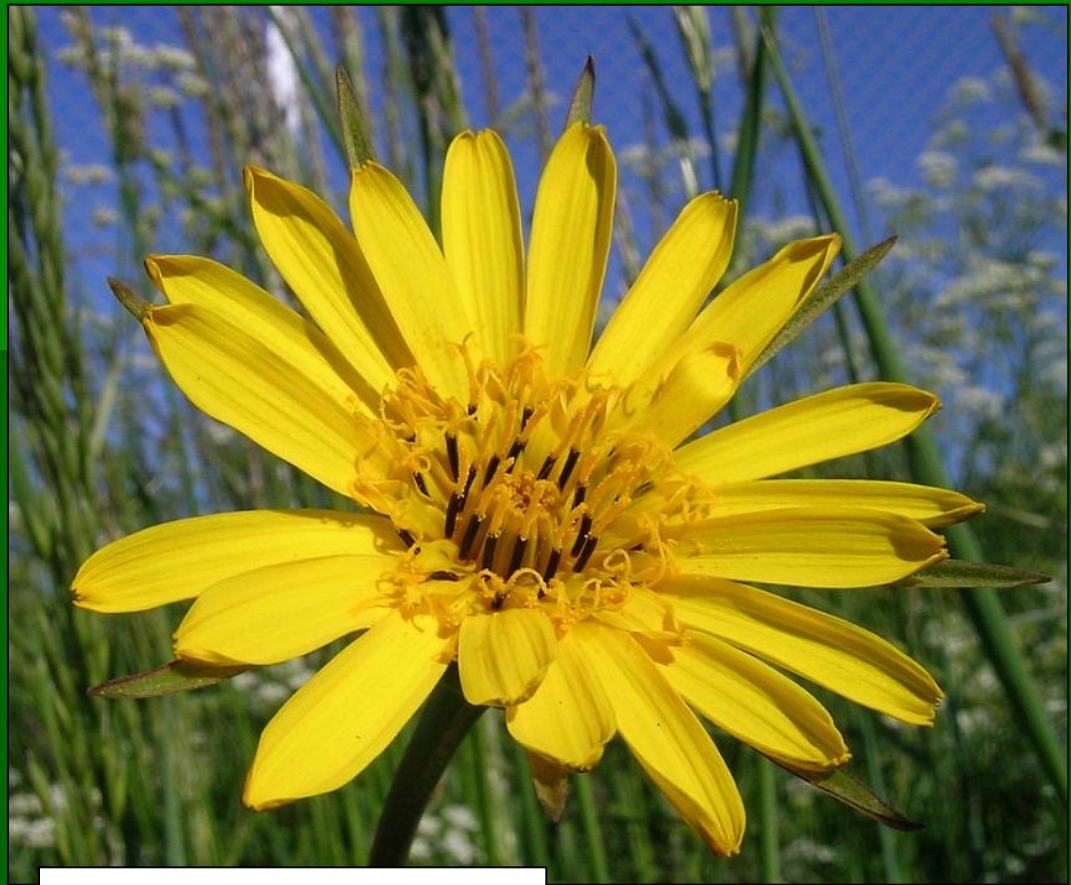
Leontodon

Leontodon helveticus

Leontodon incanus
www.saxifraga.de

Tragopogon pratensis
www.floracyberia.net

Tragopogon porrifolius

Sonchus

Sonchus oleraceus
www.robsplants.com

Sonchus fruticosus
www.rostliny.nikde.cz

Sonchus daltonii

Hypochoeris

Hypochoeris radicata
www.ruhr-uni-bochum.de

Hypochoeris uniflora

Hieracium

- apomixe

Hieracium aurantiacum

Hieracium alpinum agg.

www.gloria.ac.at

Crepis

Crepis aurea

Crepis biennis
www.wildstauden.ch

Crepis

Crepis mollis
subsp. *hieracioides*

Crepis conyzifolia

Scorzonera

Willemetia

Scorzonera humilis

Willemetia stipitata

Launaea picridioides

Launaea gorgadensis

